

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## ॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യാജേയതാം പ്രതിപാദ്യ വിഭീഷണേന രാവണം പ്രതി  
സീതായാ രാമപാർശ്വേ പ്രേക്ഷണായൈവ സമ്മതിദാനം

നിശാചരേന്ദ്രസ്യ നിശമ്യ വാക്യം  
സ കുന്ദകർണസ്യ ച ഗർജിതാനി |  
വിഭീഷണോ രാക്ഷസരാജമുഖ്യ -  
മുവാച വാക്യം ഹിതമർഥയുക്തം || 6.14.1 ||

വൃതോ ഹി ബാഹുന്തരഭോഗരാശി -  
ശ്ചിന്താവിഷഃ സുസ്ഥിതതീക്ഷ്ണദംഷ്ട്രഃ |  
പഞ്ചാംഗുലീപഞ്ചശിരോദ്വിതീകായഃ  
സീതാമഹാഹിസ്തവ കേന രാജൻ || 6.14.2 ||

യാവന്ന ലങ്കാം സമഭിദ്രവന്തി  
ബലീമുഖാഃ പർവതകൂടമാത്രാഃ |  
ദംഷ്ട്രായുധാശ്ചൈവ നഖായുധാശ്ച  
പ്രദീയതാം ദാശരഥായ മൈഥിലീ || 6.14.3 ||

യാവന്ന ഗൃഹ്ണന്തി ശിരാംസി ബാണാ  
രാമേരിതാ രാക്ഷസപുംഗവാനാം |

വഭ്രജാപമാ വായുസമാനവേഗാഃ

പ്രദീയതാം ദാശരമായ മൈഥിലീ || 6.14.4 ||

ന കുന്ദകർണേന്ദ്രജിതൗ ച രാജം -

സ്തമാ മഹാപാർശ്വമഹോദരൗ വാ |

നികുന്ദകുന്ദൗ ച തമാതികായഃ

സ്ഥാതും സമർഥൗ യുധി രൗഘവസ്യ || 6.14.5 ||

ജീവംസ്തു രാമസ്യ ന മോക്ഷ്യസേ ത്വം

ഗുപ്തഃ സവിത്രാപ്യഥവാ മരുദ്ഭിഃ |

ന വാസവസ്യാങ്കഗതോ ന മൃത്യോ -

ർനഭോ ന പാതാലമനുപ്രവിഷ്ടഃ || 6.14.6 ||

നിശമ്യ വാക്യം തു വിഭീഷണസ്യ

തതഃ പ്രഹസ്തോ വചനം ബഭാഷേ |

ന നോ ഭയം വിദ്മ ന ദൈവതേഭ്യോ

ന ദാനവേഭ്യോഽപ്യഥവാ കദാചിത് || 6.14.7 ||

ന യക്ഷഗന്ധർവമഹോരഗേഭ്യോ

ഭയം ന സംഖ്യേ പതഗോരഗേഭ്യഃ |

കഥം നു രാമാദ് ഭവിതാ ഭയം നോ

നരേന്ദ്രപുത്രാത് സമരേ കദാചിത് || 6.14.8 ||

പ്രഹസ്തവാക്യം ത്വഹിതം നിശമ്യ

വിഭീഷണോ രാജഹിതാനുകാക്ഷീ |

തതോ മഹാർഥം വചനം ബഭാഷേ

ധർമാർഥകാമേഷു നിവിഷ്ടബുദ്ധിഃ || 6.14.9 ||

പ്രഹസ്ത രാജാ ച മഹോദരശ്ച

ത്വം കുന്ദകർണശ്ച യഥാർഥജാതം |

ബ്രവീത രാമം പ്രതി തന്ന ശക്യം  
യഥാ ഗതിഃ സ്വർഗമധർമബുദ്ധേഃ || 6.14.10 ||

വധസ്തു രാമസ്യ മയാ ത്വയാ ച  
പ്രഹസ്ത സർവൈരപി രാക്ഷസൈർവാ |  
കഥം ഭവേദർഥവിശാരദസ്യ  
മഹാർണവം തർതുമിവാപ്സവസ്യ || 6.14.11 ||

ധർമപ്രധാനസ്യ മഹാരഥസ്യ  
ഇക്ഷ്വാകുവംശപ്രഭവസ്യ രാജ്ഞഃ |  
പുരോന്യ ദേവാശ്ച തമാവിധസ്യ  
കൃത്യേഷു ശക്തസ്യ ഭവന്തി മുന്യാഃ || 6.14.12 ||

തീക്ഷ്ണാ ന താവത് തവ ക്ഷപത്രാ  
ദുരാസദാ രാഘവവിപ്രമുക്താഃ |  
ഭിത്ത്യാ ശരീരം പ്രവിശന്തി ബാണാഃ  
പ്രഹസ്ത തേനൈവ വികത്മസേ ത്വം || 6.14.13 ||

ഭിത്ത്യാ ന താവത് പ്രവിശന്തി കായം  
പ്രാണാന്തികാസ്തേ ശനിതുൽയവേഗാഃ |  
ശിതാഃ ശരാ രാഘവവിപ്രമുക്താഃ  
പ്രഹസ്ത തേനൈവ വികത്മസേ ത്വം || 6.14.14 ||

ന രാവണോ നാതിബലസ്ത്രിശീർഷോ  
ന കുന്ദകർണസ്യ സുതോ നികുന്ദഃ |  
ന ചേന്ദ്രജിദ് ദാശരഥിം പ്രവോഽഗും  
ത്വം വാ രണേ ശക്രസമം സമർഥഃ || 6.14.15 ||

ദേവാന്തകോ വാപി നരാന്തകോ വാ  
തമാതികായോതിരഥോ മഹാത്മാ |

അകമ്പനശ്ചാദ്രിസമാനസാരഃ

സ്ഥാതും ന ശക്താ യുധി രാഘവസ്യ || 6.14.16 ||

അയം ച രാജാ വ്യസനാഭിഭൂതോ

മിത്രൈരമിത്രപ്രതിമൈർഭവദ്ഭിഃ |

അൻവാസ്യതേ രാക്ഷസനാശനാർഥേ

തീക്ഷ്ണഃ പ്രകൃത്യാ ഹ്യസമീക്ഷകാരി || 6.14.17 ||

അനന്തഭോഗേന സഹസ്രമൂർധ്നാ

നാഗേന ഭീമേന മഹാബലേന |

ബലാത് പരിക്ഷിപ്തമിമം ഭവന്തോ

രാജാനമുത്ക്ഷിപ്യ വിമോചയന്തു || 6.14.18 ||

യാവദ്ധി കേശഗ്രഹണാത് സുഹൃദ്ഭിഃ

സമേത്യ സർവൈഃ പരിപൂർണകാമൈഃ |

നിഗൃഹ്യ രാജാ പരിരക്ഷിതവ്യോ

ഭൂതൈര്യഥാ ഭീമബലൈർഗൃഹീതഃ || 6.14.19 ||

സുവാരിണാ രാഘവസാഗരേണ

പ്രച്ഛാദ്യമാനസ്തരസാ ഭവദ്ഭിഃ |

യുക്തസ്ത്വയം താരയിതും സമേത്യ

കാകുത്സ്ഥപാതാലമുഖേ പതൻ സഃ || 6.14.20 ||

ഇദം പുരസ്യാസ്യ സരാക്ഷസസ്യ

രാജൺശ്ച പഥ്യം സസുഹൃജ്ജനസ്യ |

സമ്യഗ്ഘ്നി വാക്യം സ്വമതം ബ്രവീമി

നരേന്ദ്രപുത്രായ ദദാതു മൈമിലീം || 6.14.21 ||

പരസ്യ വീര്യം സ്വബലം ച ബുദ്ധ്യാ

സ്ഥാനം ക്ഷയം ചൈവ തഥൈവ വൃദ്ധിം |

തഥാ സ്വപക്ഷേപ്യനുമൃശ്യ ബുദ്ധ്യാ

വദേത് ക്ഷമം സ്വാമിഹിതം സ മന്ത്രീ || 6.14.22 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
യുദ്ധകാണ്ഡേ ചതുർദശഃ സർഗഃ ||